

Sekretarz Stanu
Adam Zdziebło

DWI-IV-92111(4)-2-ŁH/10

NK:163199/10

wg rozdzielnika

Szanowni Państwo,

w ślad za pismem z dnia 16 czerwca br. (znak DWI-II-92111(4)-14-ŁH/09 nk. 81506/10) przekazującym Zalecenia nr 7/2010 oraz w związku z uwagami przedstawionymi w końcowym raporcie z audytu systemu zarządzania i kontroli prowadzonego przez służby KE, w którym audytorzy nie zgodzili się z podejściem strony polskiej do niektórych stawek korekt finansowych zaproponowanych w ww. zaleceniach, w załączeniu przekazuję zaktualizowaną wersję dokumentu (Zalecenia nr 9/2010) do odpowiedniego stosowania.

Chciałbym zaznaczyć, że Zalecenia IZ PO liŚ nr 7/2010 tracą moc z dniem podpisania Zaleceń nr 9/2010.

W związku z faktem, że IZ PO liŚ zobowiązana jest do przekazania niniejszych wytycznych w odpowiedzi na raport z audytu KE, wytyczne będą mogły ulec późniejszej aktualizacji zgodnie z wydanymi zaleceniami poaudytowymi.

Dodatkowo, w związku z pojawiającymi się pytaniami chciałbym poinformować, co następuje:

1. Stawki korekt finansowych w zaleceniach a stawki w taryfikatorze

Stawki korekt finansowych przedstawione w Zaleceniach nie mogą podlegać dalszym obniżeniom. W pierwszej kolejności instytucją odpowiedzialną za zidentyfikowanie nieprawidłowości oraz jej rozliczenie jest instytucja wdrażająca w sektorze, a organem odwoławczym instytucja pośrednicząca.

Pomimo faktu, że za niektóre uchybienia Taryfikator przewiduje większe stawki, należy stosować stawki przedstawione w zaleceniach.

Zaznaczyć należy również przypadki gdy mimo ustaleń z kontroli i podejmowanych działań następczych, beneficjent ponownie dopuszcza się wystąpienia tego samego rodzaju naruszenia (przedstawionego w Zaleceniach lub innego naruszenia ustawy Pzp) należy rozważyć zastosowanie maksymalnych stawek korekt finansowych (wynikające z taryfikatora) wraz z rozważeniem konieczności uznania w całości wydatków za niekwalifikowane.

2. Wyjaśnienie różnicy pomiędzy korektą finansową a wyłączeniem wydatków.

Co do zasady *korekta finansowa* w rozumieniu rozporządzenia 1083/2006 odnosi się do wydatku już rozliczonego we wniosku o płatność i powoduje definitywną utratę części bądź całości dofinansowania określonej w danej umowie o dofinansowanie.

Natomiast *wyłączenie* wydatków, nie oznacza definitywnej utraty środków z alokacji danego projektu. W sytuacji dokonania wyłączenia beneficjent może zaproponować inne wydatki do refundacji, które nie są obciążone błędem sankcjonowanym potrąceniem z puli wydatków danego projektu. Wyłączenie z płatności końcowej powodujące mniejszą wypłatę niż określona w umowie o dofinansowanie nie jest korektą finansową w rozumieniu rozporządzenia 1083/2006, choć powoduje te same, co korekta finansowa skutki.

3. Błędy związane z niepełną transpozycją prawa UE w prawie krajowym.

W piśmie z dnia 7 lipca br. (znak DWI-II-92111(4)-14-LH/09) IZ PO liŚ poinformowała, że oprócz naruszeń dotyczących:

- stosowania dyskryminacyjnego kryterium wyboru wykonawców polegającego na wymaganiu wykazania posiadania odpowiedniego sprzętu już na etapie procedury przetargowej oraz
- braku przekazania sprostowania do Dziennika Urzędowego UE w związku ze zmianami w ogłoszeniu,

nie identyfikuje się innych błędów za które odpowiedzialność miałby ponosić budżet państwa. Należy jednocześnie mieć na uwadze, że błędy te mogą być uznane za nie wynikające z winy beneficjenta jedynie w przypadku jeżeli procedura przetargowa prowadzona była pod reżimem ustawy Pzp obowiązującej przed nowelizacją z października 2008 r.

IZ PO liŚ stoi na stanowisku, że co do zasady po nowelizacji ustawy Pzp powinno się stosować stawki maksymalne przedstawione w taryfikatorze. W szczególności stawki maksymalne powinny być stosowane w przypadkach gdzie ten sam beneficjent (realizujący kilka projektów, realizował projekty w poprzedniej perspektywie, itp.) powtarza to samo naruszenie. Przy notorycznym powtarzaniu tego samego błędu przez beneficjenta należy rozważyć zastosowanie stawki korekty 100%.

4. Wyjaśnienie terminu „nieprawidłowość systemowa”.

Chciałbym poinformować, że określenie *nieprawidłowość systemowa* w rozumieniu Rozporządzenia 1083/2006 nie oznacza uznania nieprawidłowości, za którą odpowiedzialność powinien ponieść Skarb Państwa. Definicja nieprawidłowości systemowej jest wskazana w rozdziale 6 pkt 4 *Zaleceń w zakresie sposobu korygowania wydatków nieprawidłowo poniesionych w ramach PO liŚ*, a także była przedstawiana wszystkim instytucjom podczas spotkań oraz szkoleń organizowanych przez służby IZ.

Zagadnienie tzw. korekt systemowych stanowi problem o charakterze horyzontalnym, a tym samym wykraczającym poza wyłączne kompetencje IZ PO liŚ. W związku ze zgłaszanymi wątpliwościami z instytucji, jeszcze raz podkreślę, że niewłaściwym jest karanie beneficjenta za niedostosowanie prawa polskiego do prawa wspólnotowego jest kwestią niepodlegającą dyskusji. Niemniej, działając zgodnie z przepisami zarówno krajowymi jak i wspólnotowymi, nie ma możliwości uznania wydatków obciążonych „błędem systemowym” za kwalifikowane i podlegające refundacji w ramach płatności przekazywanych beneficjentom Programu.

Zgodnie bowiem z obowiązującym prawem wspólnotowym (rozporządzenia 1083/2006 i 1828/2006) wydatki kwalifikowalne muszą być zgodne z zasadami wspólnotowymi i krajowymi, a jednocześnie operacje muszą spełniać odpowiednie zasady wspólnotowe i krajowe przez cały okres realizacji. W przypadku tzw. nieprawidłowości systemowych niespełniona jest przesłanka zgodności z prawem wspólnotowym. Tym samym, na obecnym etapie nie ma możliwości refundacji tego typu wydatków beneficjentowi ze środków przeznaczonych na finansowanie projektu na podstawie umowy o dofinansowanie.

5. Korekty za „błędy systemowe” a budżet państwa.

Pomimo działań podejmowanych przez IZ PO liŚ, na chwilę obecną, zgodnie ze stanowiskiem MF wyrażonym w piśmie z dnia 20 września 2010r (znak: IP10/9014/397/MWH/10/14079), w budżecie państwa nie zostały zarezerwowane, ani przewidziane środki na pokrycie nieprawidłowości „systemowych”. W pierwszej kolejności należy więc wykorzystać możliwość pokrycia nieprawidłowości z innych wydatków, które mogłyby być kwalifikowane na projekcie. Dopiero w przypadku gdy brak jest wydatków na pokrycie, należy monitorować zdolność finansową beneficjenta do zakończenia realizacji projektu oraz podejmowanie działań w zależności od przypadku.

6. Podstawa prawna nałożenia korekty za „błąd systemowy”.

Nawiązując do podstawy prawnej nałożenia korekty, co było już wielokrotnie wyjaśniane, pragnę jeszcze raz zaznaczyć, że należy odwołać się do postanowień umowy o dofinansowanie. Zgodnie z nimi, beneficjent jest zobowiązany do zrealizowania projektu w pełnym zakresie, zgodnie z umową i jej załącznikami, z należytą starannością, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i

wspólnotowego. W szczególności umowa nakłada na beneficjenta wymóg przestrzegania zasad polityk wspólnotowych, w tym m.in. udzielania zamówień publicznych.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz zgłoszone uwagi, IZ PO liŚ podejmie kroki w celu usankcjonowania wydawanych do tej pory zaleceń w formie Wytycznych MRR.

Z poważaniem

SEKRETARZ STANU

Adam Chybieło

Rozdzielnik:

Pan **Stanisław Gawłowski**, Sekretarz Stanu, Ministerstwo Środowiska;
Pani **Patrycja Wolińska-Bartkiewicz**, Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Infrastruktury;
Pan **Rafał Baniak**, Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Gospodarki;
Pani **Monika Smoleń**, Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
Pan **Jakub Szulc**, Sekretarz Stanu, Ministerstwo Zdrowia;
Pan **Witold Jurek**, Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Warszawa, 16 listopada 2010 r.

ZALECENIA nr 9/2010
Instytucji Zarządzającej
Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko (IZ POLIŚ)
w sprawie

stosowania w PO liŚ stawek korekt finansowych odnośnie uchybień zidentyfikowanych przez KE w Planie Działań dla Polski na lata 2000-2006 oraz audytach KE na projektach FS w perspektywie finansowej 2000-2006.

Treść niniejszych zaleceń zawiera uwagi zgłoszone przez KE w końcowym raporcie z audytu systemu zarządzania i kontroli PO liŚ

1. Cel zaleceń:

Poniższe zalecenia przedstawiają:

- procedury postępowania (pkt 2) oraz
- ostateczne stawki korekt finansowych, jakie zostały przedstawione stronie polskiej do stosowania po przeprowadzonych negocjacjach i wskazane w podsumowaniu wyników audytu systemu zarządzania i kontroli PO liŚ przeprowadzonego przez służby KE w 2010 r. (pkt 3).

Uprzejmie informuję, że KE w początkowej fazie negocjacji proponowała, aby były stosowane maksymalne stawki przedstawione w Taryfikatorze do nakładania korekt finansowych przygotowanym przez KE.

2. Sposób korygowania wydatków nieprawidłowo poniesionych

2.1 Zasady ogólne.

W sytuacji wystąpienia nieprawidłowości, która zostanie potwierdzona należy postępować zgodnie z postanowieniami Zaleceń w zakresie sposobu korygowania wydatków nieprawidłowo poniesionych w ramach PO liŚ, tj, w szczególności należy:

- wszcząć procedurę zmierzającą do odzyskania środków nienależnie przekazanych,
- zarejestrować przypadek w Rejestrze obciążeń na projekcie w systemie KSI (SIMIK 07-13),
- pomniejszyć poświadczenie i deklarację wydatków o odpowiednie kwoty nieprawidłowości.

Kwotę korekt należy wyliczyć zgodnie z niniejszymi zaleceniami.

W przypadku wydatków zarówno dotyczących bieżącej deklaracji, jak i poprzednich przekazanych już do KE wymagane jest odpowiednie pomniejszenie poświadczenia i deklaracji wydatków instytucji (docelowo deklaracji wydatków do KE) o kwoty nieprawidłowe (wg wskazanej w niniejszych zaleceniach stawki %), poprzez wypełnienie rejestru obciążeń na projekcie (vide pkt 3.2), stosując odpowiednio zapisy rozdz. 4.5 Zaleceń w zakresie sposobu korygowania wydatków...

Jednocześnie zwracam uwagę, iż we wszystkich zidentyfikowanych przypadkach, które już zostały zadeklarowane do KE należy:

- sporządzić odpowiedni raport o nieprawidłowościach, zgodnie z PION. W pozostałych przypadkach, tj. w sytuacji w której wydatek nie został jeszcze zadeklarowany do KE należy sporządzić zestawienie nieprawidłowości (nie dot. nieprawidłowości nie wynikających z działania lub zaniechania beneficjenta). Jednocześnie, wartości korekt/wyłączeń należy każdorazowo uwzględnić w rejestrze

korekt i naruszeń, o którym mowa w pkt 2.1.11 Zaleceń w zakresie sposobu korygowania wydatków nieprawidłowo poniesionych w ramach PO liŚ...

- Instytucja nakładająca korektę finansową zobowiązana jest do wydania decyzji o zwrocie zgodnie z pkt 5.2.4 Zaleceń w zakresie sposobu korygowania wydatków nieprawidłowo poniesionych w ramach PO liŚ.

Dodatkowo, w przypadku kolejnych wniosków o płatność zawierających kwoty nieprawidłowych wydatków zaleca się, aby w miarę możliwości korekty dokonywać już na etapie zatwierdzania wniosku beneficjenta o płatność zgodnie z zasadami przewidzianymi w rozdziale 4.3 Zaleceń w zakresie sposobu korygowania wydatków nieprawidłowo poniesionych w ramach PO liŚ.

W celu odzyskania kwot nienależnie wypłaconych beneficjentowi uprzejmie informuję, że należy postępować zgodnie z ustawą o finansach publicznych zgodnie z datą jej obowiązywania w czasie przekazania kwot do beneficjenta. Szczegółowe procedury opisane są w rozdz. 5.2 Zaleceń w zakresie sposobu korygowania wydatków nieprawidłowo poniesionych w ramach PO liŚ.

Zwracamy uwagę na możliwość umarzania, odraczania spłaty lub rozkładania na raty spłaty należności z tytułu zwrotu płatności, w uzasadnionych przypadkach, zgodnie z procedurą opisaną w pkt. 5.2.8 w Zaleceniach w zakresie sposobu korygowania wydatków nieprawidłowo poniesionych w ramach PO liŚ.

2.2.Sposób dokonania korekty na etapie sporządzania Poświadczeń, nie przekazanych do KE.

W niniejszej sytuacji należy postępować analogicznie do trybu określonego w pkt 4.7.2 Zaleceń w zakresie sposobu korygowania wydatków nieprawidłowo poniesionych w ramach PO liŚ oraz zgodnie z pismem IZ z dnia 23 października 2009 r. DWI-V-92117-104-AKr/09 NK:161823/09).

Procedura postępowania przedstawia się następująco:

1. Deklaracja wydatków zawierająca wydatki obciążone korektą jest wycofywana na poziom IP (oraz ewentualnie przez IP na poziom IP II).
2. IP lub IP II określa kwotę wyłączenia w oparciu o ustaloną wysokość korekty finansowej.
3. IP lub IP II rejestruje kwotę wyłączenia w KSI w module Rejestr obciążeń na projekcie, zgodnie z postanowieniami rozdz. 5.3 Zaleceń w zakresie sposobu korygowania wydatków ...
4. IP lub IW / IP II ponownie sporządza deklarację wydatków do instytucji wyższego szczebla. IW / IP II sporządzając własną deklarację załącza do niej wnioski o płatność beneficjenta zawierający wydatek obciążony korektą (w pełnej kwocie), równoległe załączając do deklaracji kwotę wycofaną zarejestrowaną zgodnie z poprzednim punktem procedury. W bloku „Wydatki w podziale na oś priorytetową/działanie/poddziałanie” IW/IP II pomniejsza wydatki w kolumnach „Bieżące” o wartość kwoty wycofanej załączonej do danej deklaracji (dla priorytetu, którego dotyczy kwota wycofana). Sposób postępowania IP jest analogiczny.
5. IP lub IP II przesyła deklarację do instytucji wyższego szczebla.
6. IZ po pozytywnej weryfikacji sporządza deklarację do IC.

2.3 Sposób postępowania w przypadku uprzedniego nałożenia korekty / wstępnego wyłączenia wydatków

2.3.1 Wartość korekty / wstępnego wyłączenia odpowiada ostatecznie obliczonej wartości korekty finansowej

IP lub IP II określa, czy wartość korekty / wstępnego wyłączenia odpowiada ostatecznie obliczonej wartości korekty finansowej. Jeśli jest to ta sama wartość, wówczas w przypadku wstępnego wyłączenia należy przekwalifikować w Rejestrze obciążeń na projekcie w KSI dany przypadek kwoty wycofanej na nieprawidłowość. W tym celu w polu „Podstawa decyzji o zwrocie/nr sprawy” należy wybrać opcję „Nieprawidłowość”, a w polach „Typ nieprawidłowości” oraz „Nr Raportu/Opis” wybrać odpowiednie opcje zgodnie z trybem postępowania określonym w PION.

3. Ostateczne stawki korekt za błędy wykazane w Planie działań dla Polski na lata 2000-2006 oraz audytach KE prowadzonych na projektach FS w perspektywie finansowej 2000-2006.

Uwaga ogólna:

Jeżeli mimo ustaleń z kontroli i podejmowanych działań następczych, beneficjent ponownie dopuszcza się wystąpienia tego samego rodzaju naruszenia (przedstawionego w Zaleceniach lub innego naruszenia ustawy Pzp) należy rozważyć zastosowanie maksymalnych stawek korekt finansowych (wynikające z taryfikatora) wraz z rozważeniem konieczności uznania w całości wydatków za niekwalifikowane.

Zasadnym wydaje się, aby maksymalne stawki korekt lub uznanie w całości wydatku jako niekwalifikowalny dotyczyło tych postępowań, które zostały wszczęte/przeprowadzone po ujawnieniu błędów i podjęciu działań następczych (w wyniku kontroli instytucji) ukierunkowanych na uniknięcie naruszeń w przyszłości. Postępowania przetargowe realizowane przez beneficjenta w danym okresie mogą posiadać takie same błędy i niemożliwym jest, aby beneficjent ich uniknął w sytuacji, gdy nie posiadał wiedzy, że stanowią one nieprawidłowość. Dopiero stwierdzenie powtórnie tego samego naruszenia w postępowaniu wszczętym po dacie przeprowadzonej kontroli innego/innych postępowań w wyniku których wydano odpowiednie zalecenia, mogłoby powodować zastosowanie podwyższonych stawek korekt lub uznaniem całości wydatków za niekwalifikowalne.

3.1. Wymóg posiadania przez wykonawców odpowiedniego sprzętu na etapie składania oferty

Zgodnie z Taryfikatorem KE – korekta finansowa w wysokości 10%.

KE zaproponowała nałożenie korekty w wysokości **5%** na wszystkie zamówienia publiczne, w których wykryto niniejsze uchybienie. Niemniej jednak, w przypadku wykrycia tego błędu należy przeanalizować całość dokumentacji przetargowej i jeżeli z zapisów wynika, że:

1. Wymagania faktycznie były postawione na czas realizacji inwestycji (np. z załączników do SIWZ wynika, że proponowany sprzęt/osoby przez wykonawców użyte będą do realizacji zamówienia) oraz
2. Zamawiający dopuszczał dysponowanie sprzętem niezależnie od tytułu prawnego; np. akceptacja deklaracji, że wykonawcy zostanie udostępniony sprzęt pod warunkiem wygrania przez niego przetargu;

- w ww. przypadkach postawienie takich kryteriów nie powinno zostać ocenione jako dyskryminacyjne.

3. Nie uznaje się za błąd przypadku, w którym zamawiający nie określił **jednoznacznie** etapu, na którym wykonawca musi przedstawić odpowiednie dokumenty potwierdzające zdolności techniczne i osobowe do wykonania danego zamówienia, a z toku postępowania wynika, że żaden z wykonawców nie został odrzucony w trakcie trwania procedury przetargowej.

4. W przypadku jeżeli postanowienia dokumentacji przetargowej oraz ogłoszenia są niejednoznaczne i można z nich wywnioskować że wymaganie to zostało postawione na czas złożenia ofert należy uznać ten błąd i nałożyć korektę w wysokości **5%**.

IZ PO liŚ stoi na stanowisku, że powyższe uchybienie można uznać jako błąd nie wynikający z działania lub zaniechania beneficjenta, jednakże jedynie w przypadku postępowań przetargowych prowadzonych pod reżimem ustawy Pzp obowiązującej przed nowelizacją, która weszła w życie w dniu 24 października 2008 r.

3.2. Stosowanie przez oferentów dyskryminujących ograniczeń możliwości spełnienia niektórych kryteriów wyboru łącznie przez wszystkich członków konsorcjum

Zgodnie z Taryfikatorem KE – korekta finansowa w wysokości 25%

KE zaproponowała nałożenie korekty w wysokości **5% lub 10%** w zależności od charakteru naruszenia na wszystkie zamówienia publiczne, w których wykryto niniejsze uchybienie.

3.2.1 Stawka korekty finansowej w wysokości 5% - warunek: ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej niewspółmierne do wielkości zamówienia lub postawiony jest minimalny próg partycypacji (minimalna kwota ubezpieczenia) przynajmniej dla jednego członka konsorcjum.

Warunek ten jest akceptowany, gdy całkowitą sumę ubezpieczenia można osiągnąć wspólnie poprzez złożenie polis, ale ubezpieczeni są wszyscy członkowie konsorcjum (brak minimalnego progu partycypacji).

3.2.2 Stawka korekty finansowej w wysokości 10% - warunek: średni roczny przychód z działalności operacyjnej wymagany przynajmniej od jednego członka konsorcjum, który spełnia w określonym % lub wykaże się odpowiednią kwotą.

Warunek ten jest akceptowany, gdy można go osiągnąć wspólnie poprzez przedstawienie łącznego potencjału konsorcjum (brak minimalnego progu partycypacji).

3.2.3 Brak naruszenia:

a) Wymóg złożenia oświadczenia o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu, określonych w art. 22 ust. 1 ustawy Pzp przez wszystkich członków konsorcjum. Uchybienie to ma charakter formalny i nie ma żadnego wpływu na przebieg i wynik postępowania oraz nie ogranicza konkurencji.

b) W przypadku stawiania wymagań każdemu z członków konsorcjum, gdy warunek nie daje się sumować (np. wymagane lata doświadczenia, płynność bieżąca) nie występuje podejrzenie zastosowania wymogów dyskryminacyjnych.

Niemniej jednak, w każdym z przypadków należy dokładnie sprawdzić postanowienia dokumentacji przetargowej w celu uzyskania potwierdzenia że postawione warunki wobec poszczególnych członków konsorcjów będą oceniane wspólnie dla całego konsorcjum.

3.3. Wydłużenie terminu składania ofert bez publikowania sprostowania dotyczącego ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Zgodnie z Taryfikatorem KE – korekta finansowa w wysokości 25%.

Poniżej przedstawione są proponowane dwie stawki korekt uzależnione od liczby dni przedłużenia ostatecznego terminu na złożenie ofert bez publikacji w Dz.U.UE.

Informuję, że w przypadkach gdy termin na złożenie oferty był kilkukrotnie przesuwany, do wyliczenia faktycznego przedłużenia należy zsumować liczbę dni wszystkich przesunięć.

Ilość dni przedłużenia	Korekta
do 10	5%
11 i powyżej	10%

IZ PO liŚ stoi na stanowisku, że powyższe uchybienie można uznać jako błąd nie wynikający z działania lub zaniechania beneficjenta, jednakże jedynie w przypadku postępowań przetargowych prowadzonych pod reżimem ustawy Pzp obowiązującej przed nowelizacją, która weszła w życie w dniu 24 października 2008 r.

3.4. Ograniczenie podwykonawstwa

Zgodnie z Taryfikatorem KE – korekta finansowa w wysokości 10%

KE wyjątkowo akceptuje sytuację, w której podwykonawstwo jest zabronione jedynie w odniesieniu do znaczących części zamówienia, których wykonanie decyduje o jakości całego zamówienia.

Niemniej jednak każdy przypadek należy rozpatrywać indywidualnie pod kątem potencjalnego, jak i faktycznego ograniczenia podwykonawstwa, które co do zasady jest niedopuszczalne z punktu widzenia prawa europejskiego oraz prawa polskiego. W szczególności jako przykład niedopuszczalnego ograniczenia podwykonawstwa należy wskazać procentowe określenie części zamówienia, której wykonanie nie może być powierzone podwykonawcom.

Jeżeli zostanie stwierdzone naruszenie, należy nałożyć korektę w wysokości 5 %.

3.5. Konieczność posiadania wcześniejszego doświadczenia w realizacji projektów w Polsce lub wymóg, aby oferent w przeszłości realizował zamówienia współfinansowane przez UE i/lub fundusze krajowe

Zgodnie z Taryfikatorem KE – korekta finansowa w wysokości 25%

Stosowanie ww. warunków wobec wykonawców jest niedopuszczalne. W przypadku wykrycia tego uchybienia powinna zostać zastosowana korekta finansowa w wysokości **25%**.

Stawka korekty **100%** powinna zostać zastosowana jeżeli postawione wymagania miały na celu wykluczenie określonych wykonawców z udziału w postępowaniu.

Stawka korekty **10%** może zostać zastosowana w przypadku, gdy postępowanie przetargowe ogłoszone było przed datą wydania przez KE w listopadzie 2007 wytycznych COCOF odnośnie nakładania korekt finansowych (taryfikator KE).

3.6. Zmiany warunków zamówienia po podpisaniu umowy

Zgodnie z Taryfikatorem KE – korekta finansowa w wysokości od 25 do 100 %

Praktyka tego rodzaju (tzn. zmiana charakteru zamówienia i oczekiwań w nim zawartych) narusza zasadę równego traktowania oferentów.

3.6.1 Gdy zamówienie zostało udzielone zgodnie z procedurami zamówień publicznych i nastąpiło zmniejszenie zakresu zamówienia bez proporcjonalnego zmniejszenia wartości umowy lub w przypadku, gdy zmiana dotyczy wykonywania innych prac w ramach umowy.

W przypadku wykrycia tego uchybienia umowa pierwotna powinna zostać skorygowana o faktyczną wartość zmiany umowy oraz powinna dodatkowo zostać zastosowana korekta finansowa wysokości **25%**.

3.6.2 Gdy zamówienie zostało udzielone zgodnie z procedurami zamówień publicznych i gdy nastąpiło zmniejszenie zakresu zamówienia wraz z proporcjonalnym zmniejszeniem wartości umowy lub w przypadku, gdy zmiana dotyczyła wykonywania innych prac w ramach umowy.

W przypadku wykrycia tego uchybienia powinna umowa zostać zastosowana korekta finansowa wysokości **25%** w odniesieniu do ostatecznej kwoty umowy.

Zgodnie z zapisami Taryfikatora KE, do zmian w umowie po udzieleniu zamówienia może być stosowany pewien ograniczony stopień elastyczności, pod warunkiem, że:

(1) instytucja zamawiająca nie zniekształca ogólnej struktury zaproszenia do składania ofert lub dokumentacji przetargowej poprzez zmianę podstawowych elementów udzielonego zamówienia,

(2) zmiany, jeżeli zostały zawarte w zaproszeniu do składania ofert lub w dokumentacji przetargowej, nie mają istotnego wpływu na otrzymane oferty. Podstawowe elementy udzielania zamówienia dotyczą w szczególności wartości umowy, rodzaju prac, terminu wykonania, warunków płatności i używanych materiałów. Zawsze niezbędne jest przeprowadzenie oddzielnej analizy dla danego przypadku.

3.7. Bezpośrednie zlecenie zamówień dodatkowych

W odniesieniu do bezpośredniego zlecenia robót dodatkowych w trybach niekonkurencyjnych w przypadkach gdy nie było wystarczających przesłanek do zastosowania ww. trybu, KE proponuje nałożenie korekt finansowych w wysokości od **25%** do **100%** wartości dodatkowego kontraktu:

- 25% korekty na wszystkie zamówienia dodatkowe jeżeli suma zamówień dodatkowych nie przekraczała progu 50% zamówienia podstawowego oraz progów wynikających z dyrektyw.
- 100% korekty na wszystkie zamówienia dodatkowe, których suma wartości przekracza progi wynikające z dyrektyw lub odnoszących się do kwoty przekraczającej próg 50% zamówienia podstawowego w przypadku zamówień poniżej kwot wynikających z progów dla stosowania procedury UE. (Dla ustalenia kwestii przekroczenia progów z dyrektyw, sumowanie wartości zamówień dodatkowych należy odnosić do tych jednostkowych zamówień, które uznano za udzielone z naruszeniem przepisów prawa. Zatem, należy zsumować tylko wartości zamówień udzielonych nieprawidłowo i jeżeli ta suma przekracza progi wynikające z dyrektyw należy nałożyć korektę w wysokości 100%, bez względu na to, czy przekroczono próg 50 % zamówienia podstawowego. Niemniej, należy jednocześnie pamiętać, że w odniesieniu do zamówień, których wartość przekracza próg 50% wartości zamówienia podstawowego zawsze musi zostać zastosowana korekta 100% bez względu na to, czy suma wartości nieprawidłowo udzielonych zamówień dodatkowych przekracza progi wynikające z dyrektyw. Do szacowania wartości zamówień w odniesieniu do 50% progów zamówienia podstawowego należy więc brać pod uwagę sumę wszystkich zamówień dodatkowych, zarówno uznanych za prawidłowe, jak i zawartych z naruszeniem prawa).

Wszystkie przypadki bezpośredniego zlecenia robót dodatkowych powinny być indywidualnie weryfikowane, a przedstawione przesłanki użyte do podpisania kontraktu w trybie niekonkurencyjnym powinny być bardzo ściśle i zawężająco interpretowane zgodnie z orzecznictwem ETS oraz opiniami Prezesa UZP.

3.8. *Dyskryminujące kryteria wyboru, zakładające, że zamawiający będzie uwzględniał jedynie doświadczenie zdobyte przez oferenta po uzyskaniu przez niego stosownych polskich uprawnień budowlanych lub posiadanie stosownego doświadczenia zdobytego w Polsce*

Zgodnie z Taryfikatorem KE – korekta finansowa w wysokości 25 %

IZ PO IiŚ zaleca, aby beneficjenci nie stosowali w dokumentacji wymogu wskazującego na polskie uprawnienia budowlane.

W/w. warunek **nie** jest uznawany za dyskryminujący w następujących przypadkach użycia w stosunku do potencjału kadrowego:

- wskazania w dokumentacji przetargowej odwołania do uprawnień budowlanych w rozumieniu ustawy Prawo budowlane (która umożliwia wprost uznawanie uprawnień zdobytych za granicą),
- występowania twierdzących odpowiedzi Zamawiającego na pytania, czy za doświadczenie zawodowe zamawiający uzna okres przepracowany przez kandydata poza terenem Polski,
- gdy potencjalny wykonawca złożył ofertę przedstawiając eksperta z doświadczeniem zdobytym w innym kraju i nie został odrzucony z tego powodu.

W sytuacji wystąpienia którejś z ww. okoliczności nie powinna zostać nałożona żadna korekta finansowa.

W pozostałych przypadkach, a więc w sytuacji uznawania przez Zamawiającego za dopuszczalne jedynie doświadczenia lub uprawnień zdobytych na terenie Polski powinna zostać nałożona korekta finansowa w wysokości **10%**.

Niemniej jednak należy mieć na uwadze również zmianę ustawy w powyższym zakresie jaka miała miejsce w dniu 2 grudnia 2009 r. W wyniku zmiany, zamawiający nie powinien żądać od wykonawcy dokumentów potwierdzających przynależność do danej izby samorządu zawodowego lub zdobyte doświadczenie, a weryfikacja doświadczenia personelu wykonawcy odbywać się może na podstawie oświadczenia.

Jeżeli w wyniku przeprowadzonych kontroli dla postępowań ogłaszanych po dacie wejścia w życie nowelizacji ustawy Pzp z dnia 2 grudnia 2010 stwierdzone będą przypadki wpisywania jako wymagane przynależność do odpowiedniej izby samorządu zawodowego wraz z żądaniem dokumentów potwierdzających lub wykryte zostaną przypadki respektowania jedynie doświadczenia zdobytego w Polsce należy rozważyć stosowanie maksymalnych stawek korekt finansowych przedstawianych w taryfikatorze.

3.9. *Część robót przewidzianych w umowie podpisanej z wybranym oferentem została już wykonana przez innego wykonawcę*

Zgodnie z Taryfikatorem KE – korekta finansowa w wysokości od 25%.

Taka sytuacja nie jest zgodna z dyrektywami UE dotyczącymi zamówień publicznych, na kontrakty w których ww. naruszenie wystąpiło powinna zostać nałożona korekta w wysokości **25%**.

3.10. *Brak wystarczającego uzasadnienia dla zastosowania procedury negocjacji bez ogłoszenia o zamówieniu lub nieuprawnione stosowanie przyspieszonych terminów w trybach podstawowych.*

Zastosowanie procedury bez wcześniejszego ogłoszenia powołujące się na np. termin zakończenia projektu, koniec roku budżetowego nie jest wystarczające. Proponuje się nakładanie korekt finansowych w analogicznych przypadkach w wysokości **100%** wartości kontraktu.

W przypadku procedury w trybie przetargu nieograniczonego, gdy doszło do nieuprawnionego skrócenia terminu składania ofert lub w przypadku przetargu ograniczonego skrócenie wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo i/lub skrócenia terminu składania ofert bez spełnienia przesłanek zaleca się nałożenie korekty finansowej w wysokości **10%**.

4. *Działanie w przypadku wykrycia na jednym kontrakcie błędu indywidualnego oraz błędu nie wynikającego z działania lub zaniechania beneficjenta*

W przypadku wystąpienia na kontrakcie kilku rodzajów naruszeń (zarówno indywidualnych, jak i nie wynikających z działania lub zaniechania beneficjenta) w pierwszej kolejności do rozliczenia korekty finansowej powinna być wzięta stawka korekty błędu indywidualnego, a dopiero w drugiej kolejności stawka błędu nie wynikającego z działania lub zaniechania beneficjenta.

Przykłady:

Kontrakt I – błąd indywidualny 5%, błąd nie wynikający z działania lub zaniechania beneficjenta 5% - do nałożenia ostateczna korekta finansowa w wysokości 5%. Jako podstawę do rozliczenia korekty przyjmuje się w tym przypadku tylko błąd indywidualny. W takiej sytuacji, błędu nie wynikającego z działania lub zaniechania beneficjenta nie bierze się w ogóle pod uwagę przy ustalaniu kwoty korekty finansowej. Zatem, pełna odpowiedzialność za nieprawidłowość spoczywa na beneficjencie.

Kontrakt II – błąd indywidualny 5%, błąd nie wynikający z działania lub zaniechania beneficjenta 10% - na kontrakt zostaje nałożona korekta w wysokości 10% (najwyższa stawka korekty za wykryte błędy). W tym przypadku, do rozliczenia przyjmujemy odpowiedzialność beneficjenta w wysokości 50% nałożonej korekty (5% z 10%), natomiast ewentualna odpowiedzialność budżetu państwa w wyniku błędu systemowego powinna wynosić kolejne 50% (5% nadwyżki ponad najwyższą stawkę korekty za naruszenie indywidualne). *De facto* na beneficjencie spoczywa odpowiedzialność za błąd indywidualny w pełnej jego wysokości, natomiast ewentualna odpowiedzialność budżetu państwa powinna wynosić jedynie nadwyżkę ponad najwyższą stawkę korekty indywidualnej.

5. Postanowienia końcowe

Z dniem podpisania przedmiotowych wytycznych tracą moc obowiązującą zalecenia nr 7/2010

SEKREIARZ STANU

Adam Zdziebło

.....
Instytucja Zarządzająca